

Hilsen fra styrets leder

Hva gjør vi nå?

På apoteket spurte jeg forleden: Er COVID begynt igjen? Og fikk følgende svar: COVID har aldri tatt slutt.

JA, det er riktig, men likevel kan vi si at pandemien har en “før”, “under” og etter.

Noe bemerkelsesverdig er den sterke økningen i antall undersøkelser pårørende mottok under pandemien, og som også fortsetter etter den.

Hva er målet med undersøkelser? Som regel er målet for en undersøkelse å få svar på forskjellige spørsmål som deretter vil bidra til å hjelpe å justere en politikk, strategi eller noen tiltak eller lover.

Av den grunn har vi pårørende alltid vært gode til å svare på undersøkelser. Å bli spurt om ens mening og/eller grad av tilfredshet gir en god følelse og vekker tillit. Det vekker også håp om at vi som blir spurt kan påvirke fremtidens strategier eller stoppe uheldige avgjørelser.

Pandemien utløste en flom av undersøkelser. Kriser uten presedens som pandemien var, krever økt oppmerksomhet overfor befolkningen. Under pandemien var vi, i tillegg til å besvare undersøkelser, opptatt av å hindre at pasientene som trenger en plass på sykehus eller bofelleskap ble sendt hjem. Før pandemien hadde vi i lengre tid uttrykt vår bekymring over nedbyggingen av helsetjenestene som foregikk i det stille.

Etter å ha besvart alle undersøkelsene og ventet rolig på at COVID krisen avtok, har vi nå tatt tråden opp igjen. Vi etterlyser også tiltak som viser at våre meninger fra alle undersøkelsene er blitt hørt. Vi stiller spørsmålet igjen og igjen: Hva har skjedd og hva er i ferd med å skje med helsetjenestene? Spesielt innen psykisk helse.

Svaret fra helsemyndighetene er at en opptrappingsplan er nå i sikte. Likevel opplever vi at nedbyggingen fortsetter og ligner mer og mer på hurtig rasering.

Hva kan vi gjøre nå? Psykiatrien er i en dyp krise.

Et eksempel blant andre: For noen dager siden på distriktsnyhetene for Oslo og Viken meldes om at psykiatrien i Oslo har fått redusert bevilgningene med 200 millioner i 2023.

Et annet eksempel, Stavanger Aftenblad publiserer en artikkel som handler om: "Krise i barnepsykiatri. Lange ventelister, og fristbrudd. Likevel vil SUS ledelsen spare 26 millioner kroner."

Som styremedlem Magne Christensen uttrykker tydelig: «Denne saken er i hovedsak et eksempel på at driftsformen til sykehusene er feil. Sykehus bør ikke være butikk. Hovedoppgaven til sykehusene er å tilby tjenester til innbyggerne, ikke å skape overskudd til investeringer. Når «new public management» går foran syke barn er det bare å lage opprør».

Er vi virkelig kommet så langt? At pårørende må lage opprør? Hvordan lager pårørende opprør?

Skal de streike? Nekte å betale skatt? Samle oss og skrike foran Stortinget?

For noen er det dessverre for sent. Vi har hørt Randi Rosenqvists rop: «De sykeste har tapt».

Vi spurte henne: Hva gjør vi nå?» og fikk et klart svar: «Ressursene må tilbake til helsevesenet!».

Vi er klare til kjempe for å bevare et sterkt og velfungerende helsevesen. Nedbyggingen må stoppe straks og opptrapping starte like straks.

Vi ber om hjelp fra alle som ser at de sykeste rammes hardt av denne katastrofen. Frivillige organisasjoner, sykehusansatte, psykologer og fastleger; vi trenger deres hjelp til å ta opp kampen om vårt helsetilbud.

Kjære medlemmer,

Vi kan ikke gi opp!

Hilsen

landsstyreleder

Christine Lingjærde

LPPs ledersamling

Ledersamling i LPP

LPP holdt en samling for hovedtillitsvalgte fra lokallagene på Scandic hotell Asker 22 – 23 oktober. Det var livlige diskusjoner og stemningen var god.

Landsstyreleder Christine Lingjærde ønsket velkommen. Deretter sto en refleksjon over pårønderollen på dagsorden: hvordan er den og hvordan bør den være? Lars Lien, leder i Norsk Psykiatrisk forening snakket om gode og dårlige erfaringer som bidrar til å gjøre kommunikasjonen mellom pårørende og helsevesenet bedre. Nestleder i landsstyret Carl Fredrik Aas, snakket om avlastning for pårørende, og styremedlem Joakim Serpinsky fortalte om ordningen med personlig ombud i PIO-sentret.

LPPs fremtid

Et hovedtema på samlingen var LPPs fremtid.

Landsstyret har satt ned en arbeidsgruppe – bestående av Magne Christensen, Siw Hellstad og Cliff Baluyot – med følgende mandat:

Hvordan ser LPPs fremtid ut?

Hvordan rekruttere og beholde medlemmer?

Hva slags tilbud bør LPP ha for å nå medlemmene?

Arbeidsgruppen la frem sine tanker så langt og ba om tilbakemelding fra de tillitsvalgte.

Magnus Takvam om hans mor Marie.

Magnus Takvam fortalte om å vokse opp som pårørende til en mor som både var et offentlig eie og psykisk syk.

Nytt fra lokallagene

LPP Trøndelag

Inneværende år har vært et svært aktivt år for LPP Trøndelag. Etter corona-årene kom styret i gang med kontakt med helseetatene som yter tjenester innenfor psykisk helse.

Vi er blitt invitert av helseforetakene, både St. Olav og Helse Nord-Trøndelag om å holde innlegg om pårønderollen.

Vi er flere i styret som har bidratt og dermed blitt bedre kjent med sykehusene og hvordan de arbeider. Dette fører igjen til at vi bedre kan bistå våre medlemmer med konkret informasjon og veiledning.

[Les videre her](#)

LPP Kristiansand og omegn

For oss har høsten vært travel, vi merker at mange sliter. Det har vært behov for veiledning ulike steder i Agder, vi har deltatt i brukermedvirkning, vi har fulgt opp pårørende hjemme, mens andre har hatt behov for følge til lege eller sykehus.

Vi har en stund planlagt pårørendekafe en onsdag i måneden i samarbeid med sykehuset, men sykdom har gjort at det første møtet blir siste onsdag i januar.

Nå ser vi fram til slutten av november da vi skal møtes på seminar på Strand Hotell som ligger direkte på stranda på Fevik. Seminaret er et årlig høydepunkt som vi arrangerer sammen med LPP Grimstad. I år er temaet FACT.

Neste høydepunkt blir julemiddagen som vi i år skal ha på Ernst hotell 14.12. Da serveres det nydelig julemat, og vi får korsang av Syng HEF-tig som har gledet oss med sang i mange år nå.

LPP Bergen og omegn

Allerede nå i begynnelsen av november kan LPP Bergen rapportere om en meget aktiv og begivenhetsrik høst.

I begynnelsen av september var vi samlet på vårt årlige seminar på Solstrand. Som vanlig med nydelig vær. Der hadde vi den store æren av å ha Randi Rosenqvist som foredragsholder. Hun

kjemper for å stoppe nedbyggingen av helsevesenet, spesielt innen psykisk helse. For noen er det allerede for sent sier hun; «de sykeste har tapt». Hennes innlegg kan leses på [LPPs hjemmeside](#).

Få dager senere, 12. september, deltok LPP Bergen på den store aktivitetsmessen «Fyll dagene». Denne messen arrangeres av Bergen Kommune og er nå blitt en meget populær tradisjon.

Kort tid etter, medio september, startet en fulltegnet samtalegruppe 1. Nå, 2. november og i skrivende stund, starter gruppe 2. Også den fulltegnet.

I september og oktober ble det også arrangert 8 individuelle samtaler, 1 veileder med 1,2 eller 3 personer fra samme familie.

[Les videre her](#)

LPP Vesterålen

Vi har hatt det første kafétreff

12 stk møtte på dette uformelle møte der noen fortalte om hvorfor de meldte seg inn i laget og om det å leve med psykisk sykdom i familien.

Vi fikk høre historier fra tre ulike vinkler, - fra søsken, fra barn av og fra foreldre til psykisk syk. Alle sterke historier som rørte oss, men som også viste at det alltid er håp om bedring. Bl.a. at den syke kan komme seg ut i arbeid når kontakter i lokalpsykiatrien bidrar sammen med Nav.

En av våre pårørendes hovedutfordringer kan være at man rett og slett ikke vet hva man skal gjøre, fordi man ikke blir inkludert av tjenesten. Derfor er et miljø viktig, å ha noen å prate med som forstår situasjonen. Og å ta vare på seg selv. Vår kunnskap og erfaring kan være til hjelp for andre, den er til for å brukes.

På de neste treff er tema: Hva gjør kommunene for oss som er pårørende?

LPP

Landsforeningen for Pårørende innen Psykisk helse

Adresse: Apotekergata 10, 0180 Oslo
Telefon: 21 07 54 33 | E-post: lpp@lpp.no | www.lpp.no

Landsforeningen for Pårørende innen Psykisk helse - Apotekergata 10b, Oslo 0180, Norge

[Meld deg av](#)

Lvert av Make